

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Yksin Moskovassa on 50 000 isännätöntä villikoiraa, joista joku aina käy ihmisten, lastenkin kimppuun, mutta niitä ei pelätä. **PETOTUTKIJAJA VLADIMIR BOLOGOV**

Petokasvattaja jatkaa tutkimustaan korven rauhassa

Venäläisen petotutkijan Vladimir Bologovin kokeilu petojen vapauttamiseksi luontoon koki tällä viikolla takaiskun.

KIMOVAARA, VENÄJÄ (MT)
Petotutkija **Vladimir Bologov** on jo viikkoja kertonut venäläisessä mediassa, että tänä kesänä hän vapauttaa sekä susia että karhuja takaisin luontoon salaissa paikassa Venäjän Karjalassa. Samaan aikaan hän oli kuitenkin kutsunut liudan suomalaisia toimittajia tutustumaan tähän ”salaiseen sudenkasvattamoonsa” Repolan takana sijaitsevaan Kimovaaran kylään ja kylän edustalla olevan Kargijärven nimettömään saareen. Naapurisaarella Bologov kasvatti vuosi sitten kesällä kuusi sutta aikuisiksi. Nyt ei mene yhtä hyvin. Kutsua esittäessään Bologov ei osannut aavistaa, mitä vierailun aikana tulisi ilmi.

Vovan saari
Kutsuttuja oli useita, mutta lopulta Karjalan korpeen ei ollut Maaseudun Tulevaisuuden lisäksi muita lähtijöitä. Eikä tämä nimetön saarikaan ole aivan helposti saavutettavissa. Seitsemän kilometrin vene-matkalla **Semjon Semjonovit-siksi** esittäytynyt kaveri kehui saaneensa Kargijärven suurimman kuhan, seitsemän kiloa. Hän sanoi, että kyllä Bologovin testiinsä käyttämällä saarella nimikin on. Kyläläiset ovat ristineet saaren Bologovin mukaan. ”Se on Ostrov Vova eli Vovan saari.” Vova on Vladimirin hellitelymuoto. Rantaudun mielenkiintoisen veneajelun jälkeen Ostrov Vovaan ja törmään nuoreen sveitsiläiseen naiseen, **Corinne Schmidtiin**, joka on katsellut saareen vapautettujen karhujen ja susien perään jo viikkoja. Schmid kertoo olevansa oikealta ammatiltaan puutarhuri ja siinä sivussa opettavansa vammaisille puutarhanhoitoa. ”Se alkaa joskus käydä voimille ja silloin tulen tänne Venäjälle muutamaksi kuukaudeksi auttamaan Vladimiria”, Schmid selittää.

Sudet hukassa
Lähdemme Schmidin kanssa kiertämään tarkastuspisteitä parin neliökilometrin laajuisella saarella. Puolen tunnin uuvuttavan tarpomisen jälkeen ehdotan Schmidille, että hän kiertäisi loput kaksi ruokintapaikkaa, joihin pitäisi lisätä evästä sekä jo vapautetuille kolmelle sudenpennulle että kahdelle karhunpennulle. Itse voisin oikaista takaisin

Sudenpennutkaan eivät kaihda käyttää omaa kuollutta sisartaan ravinnokseen.

VLADIMIR BOLOGOV

Bologivin rakennuttamalle täysin luvottomalle kämpälle, jossa on tarkoitus yöpyä. Sovimme näin ja Schmid peittelee ykkösruokintapaikan kannapalat rantahiekkaan. Hän on hieman huolissaan, sillä entisetkin eväät ovat jääneet syömättä. ”En ole nähnyt susia seitsemään päivään ja karhuja kolmeen päivään, eikä kukaan syö mitään.” ”Kyllä ne täällä olivat, katsos vaikka tästä”, hän sanoo ja näyttää kameransa näyttöruudulta kuvaa, jossa karhunpennut on saatu korkealle puuhun koiralla haukuttamalla. Myös rantahiekassa oli tullessa nähty tuore tassun jälki. Susi tai koira.

Yksi vähemmän

Palaan mökille – ja Schmidkin palaa, mutta vasta yli kahden tunnin kuluttua – itkuisin silmin. ”Löysin puoleksi syödyn sudenpennun raadon”, hän selittää ja pohtii koska Bologivin piti-kään tulla. Hänelle pitäisi heti raportoida. Ilta on jo pimennyt elokuiset yöksi, kun veneen moottorin ääni alkaa kuulua. Siirtoistutusten isälle kerrotaan päivän huonot uutiset. Päätetään, että suden raatota lähdetään etsimään, kunhan päivä valkenee – ja sade toivottavasti lakkaa. Kargijärven elokuisisessa yössä on kuitenkin nälkäisiä ottajia. Aamulla suden pennut puolikkaasta ei löydy edes märkää länttiä. ”Sudenpennutkaan eivät kaihda käyttää omaa kuollutta sisartaan ravinnokseen”, Bologov toteaa. Tänä kesänä siirtoistutussusia on jo yksi vähemmän. Samalla pohditaan myös kahden karhunpennun katoamista. ”Ehkä koirat pelästytivät ne ja pennut saattoivat uida jo manteelelle”, Bologov pohtii.

HARRI EKHOLM

HARRI EKHOLM

Vladimir Bologov sanoo rikkoneensa lakia vain rakennuttamalla luvottoman kalakämpän Kargijärven saareen, mutta järvellä on kymmenkunta muutakin yhtä luvattonta autiotupaa.

VLADIMIR BOLOGOV

Yksi näistä Vladimir Bologivin vapauttamasta sudesta löytyi puoliksi syötynä tutkimussaarelta.

VLADIMIR BOLOGOV

Siirtoistutuskarhu ryntäsi ulos kuljetuslaatikosta Ostrov Vovalle Kargijärvellä heinäkuussa.

HARRI EKHOLM

Varroapunkin levittämä virustauti tuhoaa mehiläisiä

LOHJA (MT)
Varroapunkki on mehiläistarhaajien kiusa. Punkki lisääntyy mehiläisten sikiössä, imee mehiläisten verta ja levittää sitä kautta virustauteja. Mehiläistarhaaja **Hannu Torkkel** koki mittavat vahingot punkkien vuoksi viime talvena. 138 pesästä vain yhdeksän selvisi. ”Talvitappiot olivat 93 prosentin luokkaa. Ei se varmaan aivan kärkeä ollut, mutta valtakunnallisesti top viiteen sillä varmasti pääsi.” Punkkien määrä kasvoi, sillä oksaalihappotorjunta jäi vuoden 2010 marraskuussa Torkkelilta tekemättä. Lisäksi viime vuoden pitkä ja lämmin kesä oli täydellinen punkkien lisääntymiselle. ”Viime vuoden oksaalihappotorjuntaa tehdessäni jo 50 pesää oli kuollut. Silloin aloin miettimään, että jotain on nyt pielessä.” Mies arvioi rahallisen menetyksen olevan jopa 100 000 euroa. Torkkel päätti palata takaisin vanhaan työhönsä ainakin muutamaksi vuodeksi. ”Viisi vuotta olen mehiläisistä elantoni saanut. En uskonut, että koskaan palaisin takaisin aikaisempaan opettajan työhöni.” Vastoin käymisistä huolimatta hän ei kuitenkaan aio lopettaa mehiläistarhausta.

Varma mehiläisten tappaja
Varroapunkki levisi Suomeen itärajan takaa. Ensimmäiset vi-

ralliset havainnot lajista tehtiin vuonna 1984. Nyt punkki on levinnyt lähes koko manner-Suomeen. ”Pesät kuolevat 2–3 vuodessa tartunnasta”, kertoo mehiläishoidon neuvoja **Ari Seppälä** Suomen mehiläishoitajain liitosta. Kaljusikiointi ja siivettömät mehiläiset ovat merkkejä varroapunkin aiheuttamista virusongelmista. Vuosittaiset mehiläisten talvehtimistappiot ovat Suomessa noin 15 prosenttia. Seppälän mukaan kolmasosa tappioista johtuu varroapunkista. ”Kukaan ei ole vielä keksinyt keinoa, millä punkin saisi hävitettyä kokonaan.”

Torjunta tehtävä joka vuosi
Suuri ongelma on saada tarhaajat tekemään riittävä punkkitorjunta, toteaa Seppälä. ”Tarhaajilla on erilaisia toimintamalleja.” Elokuussa pesät pitää torjua muurahaihapolla tai tymolilla. Torjunnalla suojellaan talvimehiläisiä punkeilta. Marraskuun torjunta tehdään oksaalihapolla. Silloin rajoitetaan punkkien määrää. ”Torjunnat on tehtävä joka vuosi”, painottaa Seppälä. Punkkien torjuntaan käytetään orgaanisia, pesissä jo muutenkin esiintyviä happeja, eikä aineista jää jäämiä hunajaan.

ELINA HELMANEN

KIMMO HAIMI

Lohjalainen mehiläistarhaaja Hannu Torkkel sulatti keskiviikkona mehiläisvahaa aurinkokaapissaan.

Mehiläiset saivat ruuakseen sokerilientä.

Hunajasadosta tulossa heikko

Hunajasadon odotetaan olevan tänä vuonna miljoona kiloa. Viime vuonna hunajaa saatiin 1,7 miljoona kiloa. ”Hunajasadosta on tulossa huonoin sitten vuoden 1989”, toteaa mehiläishoidon neuvoja **Ari Seppälä** Suomen mehiläishoitajain liitosta. Huono sää on suurin syy sadon epäonnistumiseen. Alkukesän kylmät yöt eivät nostaneet kukkiin mettä. Esimerkiksi apila tarvitsee

kahdentoista asteen yölämpötilan, jotta mesi nousee kukkaan, kertoo mehiläistarhaaja **Hannu Torkkel**. ”Myös sateet ovat haitanneet. Kasvit tarvitsevat 2–3 päivää poutaa, jotta mesi tulee kukkaan. Nyt on satanut liian usein, eikä mesi ole ehtinyt nousta kasviin tai sitten se on huuhtoutunut sateen myötä pois”, lisää Torkkel.

ELINA HELMANEN

Kaupunkimehiläinen on maalaisveljeään kesympi

Kaupunkilaismehiläisten ja maalaismehiläisten välillä on ero, kertoo **Merja-Riitta Laurila** Stadin Tarhaajista. Kaupunkitarhauksessa asukkaat pitää ottaa huomioon paremmin kuin maaseudulla. ”Mehiläiskuningattaren pitää olla lauhkea niin pesänhoitajien kuin asukkaiden kannalta. Meidän yhdistyksen pesiä käytetään myös opetustarkoitukseen.” Stadin tarhaajien pesien kuningattaret ovat italialaista rotua, sillä pohjoismaiset rodut ovat etelän lajitovereitaan ärhäkempiä. ”Mehiläiset eivät voi parveilla samalla tavalla kaupungissa kuin maalla. Ne eivät voi toteuttaa luonnollista lisääntymismahdollisuuttaan.” Kun pesään muuttaa uusi kuningatar, vanha ottaa mukaansa noin puolet pesästä ja alkaa etsiä uutta pesäpaikkaa. ”Paras paikka, josta olemme

uuden pesän löytäneet, on lentoseaman parkkipaikalla olleen moottoripyörän bensatankin ulkokuori.” Laurilan mukaan parveilevat mehiläiset yritetään saada aina kiinni ja poistaa uudesta pesäpaikasta. **Ihmisten ja mehiläisten sopusointu**
Kaupungissa mehiläisten pesäpaikat on suunniteltava niin, että mehiläiset eivät törmäile ihmisiin tai päinvastoin. ”Lentoaukot on suunniteltava niin, etteivät ne osu ihmisten kulkuväylille.” Pesät onkin hyvin sijoittaa vähintään kymmenen metrin etäisyydelle kulkuväylistä. **Kaupunkilaishunaja maalaista makeampaa**
Suomen mehiläishoitajain liiton toiminnanjohtaja **Heikki Vartiainen** mukaan kaupunkilaismehiläisen hunaja on myös maalaishunajaa maukkaampaa. ”Kaupungissa on yleensä paljon enemmän erilaisia kukkaisuutuksia kuin maaseudulla. Siksi kaupunkilaishunajan maku toisenlainen.”

ELINA HELMANEN

Pohjoismaiset mehiläisrodut ovat ärhäkempiä kuin esimerkiksi italialaiset.